

Činnost štrážm. Františka Dražana, nar.14.10.1913 v době od 5. do 9.
května 1945.

V době okupace jsem byl jako národně spolehlivý zapojen do vojenské organizace „Z e l e z o“, oddíl Sázavský, velitelem S3 byl Jan Černý, kterého pověřil organizováním hnutí odporu špkt. Noha/potvrzení mě bylo vydáno dne 12.11.1946 v Praze. Na odplatu proti okupantům jsme se již připravili, pouze jsme vyčkávali na výzvu která byla daná čsl. rozhlasem o poledních hodinách dne 5. května 1945. V tu dobu jsem byl na býv. pol. rev. v Praze - Vokovicích. Ihned jsem vyběhl s jinými kolegy před revír na Kladenskou třídu, v té době právě přijížděl směrem od Dejvic do Liboce, vojenský osobní automobil, jehož posádku tvořili dvě důstojníci a voják byl jako řidič. Tuto posádku jsme odzbrojili a tím jsme získali automobil, jeden automat, jednu pušku a několik ručních granátů. Po této likvidaci jel jiný automobil který jsme též zabavili proto abysme se co nejdříve dostali k čsl. rozhlasu odkud bylo zoufalé voláno o pomoc českou policii a četnictvo, že tam Němci vraždí české lidi. Ještě před odjezdem byl zastaven německý nákladní automobil od pracovní fronty RAD kde posádka kladla odpor při které byl postřelen strážm. Grünvald. Po tomto odporu jsem ještě s devíti kolegy odjížděl k čsl. rozhlasu. Posádka II automobilu byla štrážm. Kladiva Dražan, Beran, Šimůnek, a Hrabě. Cestou byl SSmany kladen u Chotkových sadů odpor který byl několika výstřeli zlomen. Když jsme jeli po Václavském náměstí bylo od civilních lidí liduprázdne pouze bylo střeženo německými jednotky od Schupa a SSmany. Tím, že jsme dobře projeli bylo pouze jejich nevědomitostí a v pravý čas neboť již při zahýbání do Mezibranské ulice byl na náš automobil zahájena střelba. Dojeli jsme až k Žitné ulici odkud jsme jednotlivě šli až do budovy čsl. rozhlasu. Tam jsem byl špkt. od býv. vládního vojska Zárubou poslán ke v chodu budovy rozhlasu z Balbínové ulice, kde byl též kolega Bechyně a Kejda kde jsme měli za úkol vytlačit němce. Jelikož pro málo střeliva se ho muselo použít jenom když bylo nutně třeba. Při tomto nerovném boji tam padl kolega štrážm. Kejda František, který byl střelen do čela. Na tomto místě jsem zadržel zrádce českého národa/redaktora/Kříže, k zadržení došlo tím že, jeden český důstojník / později zjištěn maj. Rakouš / volal zadržte ho to je Kříž, já ho osobně neznal. V době 5. na 6. května 1945 jsem byl špkt. Zárubou určen střežení odpočívajících bratrů v krytu. Byl jsem vystřídán bratrem Laňkou z Libně kteří se do budovy rozhlasu dostal ve večerních hodinách. Za svítání 6. května byla naše budova odstřelovaná, právě jsme se dozvěděli, že kapitulační podmínky Frank nepřijal, naopak jsem v novinách četl, které byly do budovy rozhlasu přineseny, že česká policie se přidala k povstalcům a že budou přísně potrestáni. Též jsem byl svědkem jak se rozhlasem volali ruské a americké stíhačky na pomoc proti tankům které obklopovali Prahu. V neděli dne 6. května 1945 as o 17. hod. byla na čsl. rozhlas shozena letecká bomba při které byl zabit prap. Pejša, Zraněn byl štrážm. Vilém Bechyně od 27 pol. rev. a další zabití a zranění jsem však neznal. V té době jsem hlídal německé zajatce které jsem odvedl nouzovým východem na 62 pol. revír. Naše četa byla pak z budovy rozhlasu přeskupena do protějšího domu v Balbínové ulici, kde bylo též umístěno velitelství. V pondělí 7. května 1945 se stavěli barikády a odváděli nás Němci do Štěpánské ulice. V úterý 8. května 1945 v odpoledních hodinách jsme se dozvěděli že, Němci kapitulovali, což na našem úseku ani nebylo vidět neboť v právě v tu chvíli byly ostřelovány domy od Smetánky až k budově rozhlasu. Býv. špkt. Záruba, vyzval několik dobrovolníků mezi nimiž byl jsem také Já, abychom se šli podívat do těchto poškozených domů, zdali tam nepotřebují pomoc a zda tam nejsou zranění. Při přelezení barikády jsem mě rozepla kopana, kterou jsem hned zapnul aby mě nepřekážela v chůzi, špkt. Záruba a Hlava a jiní neznámého jména, během této chvíle popošli as 30 m a v tu dobu na toto místo v blízkosti dopadl granát a všechny těžce zranil. Pomohl jsem nésti

SVAZ NÁRODNÍ REVOLUCE

Sdružení Pražských barikádníků

12. odbočka „Bojovníci rozhlasu“, Praha XII.

Handwritten signatures and initials, including a large signature that appears to be 'Záruba' and other names like 'Kříž' and 'Laňka'.

škpt. Zárubu kterého jsem ctil pro jeho udatnost a nebojácnost. Později jsem se dozvěděl že, svému zranění podlehl. S 8 na 9.května 1945 jsem střežil proti střídání vchod do budovy rozhlasu/velitelem byl prap. Veverka/ Ve středu jsme byli osvobozeni slavnou Rudou armádou.V odpoledních hodinách jsme již byli voláni ke svým revírům. Mnohokrát si vzpomenu jak za naši svobodu bojovali ti dvě angličtí zajatci s kterými jsem se čsl. rozhlasem nemohl domluvit ale já i oni měli stejný cíl a to bylo zvítěziti.

V P r a z e , dne 5. září 1947.

Ladislav Kovář, stáru.
bytem Praha-Břevnov, Na staré cestě čp.1356